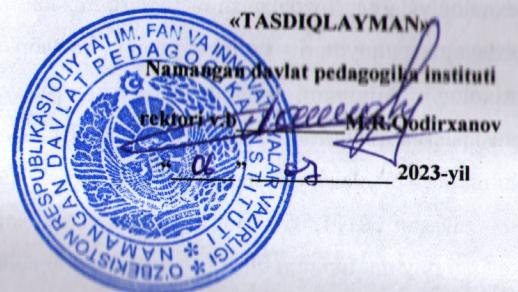

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

NAMANGAN DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

60111300—MUSIQA TA'LIMI YO'NALISHI BO'YICHA
IKKINCHI VA UNDAN KEYINGI TA'LIMGA KIRUVCHILAR UCHUN
“MUTAXASSISLIK FANI” DAN
SINOV DASTURI, SAVOLLAR BANKI
VA BAHOLASH MEZONI

NAMANGAN – 2023

ANNOTATSIYA

Mazkur dastur 60111300-Musiqa ta'limi yo'nalishi mutaxasisligining kasbiy tayyorlarligini nazariy va amaliy materiallarini o'zida mujassamlashtirgan bo'lib, musiqiy ta'lim jarayonini pedagogik-psixologik bilimlari, bevosita musiqa o'qitish metodikasi fanini mazmuni doirasida sohaga oid malaka talablari asosida tuzilgan. Shuningdek, umumta'lim maktablarida musiqa ta'limi fani o'qituvchisiga qo'yilgan bilim, ko'nikma va malakalar, ta'lim jarayonida yangi pedagogik va axborot texnologiyalardan foydalanish metodlari, musiqa fanini o'qitishning faoliyat turlari va pedagogik tamoyillari, bo'lajak musiqa madaniyati fani o'qituvchilarini pedagogik-psixologik bilimlarni shakllantish, muktab o'quvchilarining milliy va klassik musiqalarga qiziqtirish va fanni bilish faoliyatlarini rivojlantirish, sohaga oid kasbiy ko'nikma va malakalarini shakllantirish to'g'risidagi talabalar asosida tuzilgan.

Dastur 60111300 - Musiqa ta'limi yo'nalishi bo'yicha ikkinchi ta'lim va undan keyingi oliy ma'lumotni olish bo'yicha mazkur sohaga kiruvchilarning bilim darajasini sinash maqsadida tuzilgan bo'lib, unda savollar banki, baholash mezonlari, musiqa ta'limi yo'nalishining nazariy va metodik asoslarini o'z ichiga oladi.

Mazkur dastur Oliy ta'limning Davlat ta'lim standarti, "Ta'lim to'g'risida"gi Qonun va "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi" talablariga mos ravishda, amaldagi namunaviy fan dasturlari asosida tuzildi.

Tuzuvchilar:

Katta o'qituvchi: B. Shokirxanov

O'qituvchi: G'. Toshmatov

Taqrizchi:

Dotsent. M. Mirabdullayev

Dastur NamDPI Pedagogika fakulteti, Amaliy va tabiliy fanlarni o'qitish metodikasi kafedrasining 2023 yil 27 iyun - dagi 11-sonli yig'ilishida muhokama qilingan va ma'qullangan.

KIRISH

Ushbu dastur 60111300 - Musiqa ta'limi yo'nalishi bo'yicha ikkinchi va undan keyingi oliy ma'lumot olish bo'yicha kiruvchilar uchun mo'ljallangan bo'lib, Musiqa ta'limi yo'nalishining Davlat ta'lim standarti hamda yo'nalishning malaka talablari asosida tuzilgan.

Dasturda "Musiqa o'qitish metodikasi" fani bo'yicha qo'yilgan talablar asosida ikkinchi va undan keyingi oliy ma'lumot olish bo'yicha kiruvchilar uchun nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar bo'lajak musiqa fani o'qituvchilarini musiqiy ta'lim jarayonini pedagogik-psixologik bilimlari, bevosita musiqa o'qitish metodikasi fanini mazmuni doirasida sohaga oid malaka talablari asosida tuzilgan bo'lib sohaga oid yangi pedagogik, axborot texnologiyalar asosida metodik muammolarni hal etish, musiqa fani o'quv xonalarini talab darajasida jihozlash va uni nazorat qilish, nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar bo'lajak musiqa madaniyati fani o'qituvchilarini pedagogik-psixologik bilimlarni shakllantish muktab o'quvchilarida milliy mumtoz musiqiy an'analarni eshitish va ijro etish madaniyatini rivojlantirish, sohaga oid kasbiy ko'nikma va malakalarini shakllantirish to'g'risida talabalar asosida tuzilgan.

Asosiy qism:

Fan bo'yicha abiturentlarning bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi:

- "Musiqa o'qitish metodikasi" fani bo'yicha qo'yilgan pedagogik talablar asosida maktablarda musiqa madaniyati darslarini o'qitishni samarali tashkil etish hamda uni amalga oshirish metodikasini shakllantirish **vazifalari**;

- musiqa madaniyati fanining umumiy o'rta ta'lim maktablarida o'qitilishi va fan o'qituvchisining faoliyati, o'quv xonalarining moddiy texnik ta'minoti to'g'risida tasavvurga ega bo'lishi;

- musiqa ta'limining rivojlanishi va istiqbollari, musiqa madaniyati fanida didaktik tamoyillar, dars shakllari, metodlari, musiqa madaniyati fanida tuziladigan o'quv me'yoriy hujjatlar, davlat ta'lim standartlarining ishlab chiqilish mezonlari va unga qo'yiladigan talablarni, metodik ishlarni **bilishi va ulardan foydalana olishi**;

- o'quvchilarning musiqa eshitish va ijro etish tayyorgarligi bo'yicha o'quv rejasি va dasturlar mazmunini; o'quv jarayonini tashkil etish va musiqa madaniyati faniga oid rejalashtiruvchi hujjatlarni ishlab chiqish, musiqa madaniyati fani darslarini olib borish **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak;**

- ikkinchi oliy ta'limga o'qishga kiruvchilar musiqa faniga oid amaliy malaka hosil qilishi va amalda qo'llay olishi; musiqa madaniyati fani mashg'ulotlarini o'tkazish; o'quv jarayonini rejalashtirish; o'quvchilar bilimini baholay olish; mahalliy, musiqiy cholg'u asboblaridan foydalanish; darslarni tahlil qilish; darslarni pedagogik va axborot texnologiyalar asosida tashkil qilish va o'tkazish **malakalariga ega bo'lishi kerak.**

- "Musiqa o'qitish metodikasi" fanini maqsadi - musiqiy ta'lim yo'nalishi musiqa madaniyati o'qituvchisining nazariy va amaliy faoliyatni.

- tarbiya jarayonida o'qituvchining o'quvchilar bilan ishlash usullarining mazmuni;

- musiqa o'qitish metodikasi o'qituvchisidan istedod, qobilyatlar va ishtiyoqlar mavjud bo'lishi; .

- "Musiqa o'qitish metodikasi" fanini fanining vazifalari - musiqa ta'limi va tarbiyasining mazmuni, tashkil qilinishi, turli shakllari va metodlari haqida asosiy ma'lumotlar;

- Musiqa ta'limi va tarbiysi sohasidagi ilg'or tajribalarni umumlashtirish. Darsdan tashqari musiqiy pedagogik amaliyot bo'yicha metodik adabiyotlarni mustaqil o'rGANISH bo'yicha **malakalariga ega bo'lishi kerak.**

Shuningdek, ikkinchi oliy ta'limga kiruvchi abiturentlar musiqa ta'limi sohasiga oid:

Fanni o'zlashtirishga qo'yiladigan talablar;

Davlat ta'lim standarti va malaka talablari;

"Musiqa o'qitish metodikasi" fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiradigan masalalar;

Musiqa o'qitish metodika fanini tushunchasi va uning mohiyati;

- didaktika va musiqa o'qitishning o'ziga xos xususiyatlari;

maktab repertuarining o'quvchilar musiqa madaniyatining shakllanishidagi o'mi to'g'risida bilishi kerak.

- umumiy o'rta ta'lim musiqa ta'limi mazmuni (boshlang'ich va o'rta ta'lim);

- musiqa o'qitish printsiplari;

- musiqa o'qitish metodlari va texnologiyalari;

- musiqa darslari tiplari;

- musiqiy asarlarni o'qish va ijro etish metodlari;

- musiqa o'qitishning zamonaviy texnologiyalari;

- musiqa o'qituvchisi shaxsiga qo'yiladigan talablar;

- jamoa bo'lib kuylashni o'rgatish metodlari.

- musiqiy ritmik faoliyat;

- o'quvchilarda ijrochilik va ijodkorlik malakalarini rivojlantirish;

- musiqiy tarbiya asoslari;

- maktab repertuari mazmuni bilishi, ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

musiqa darslarining barcha shakllarini amalda qo'llash;

- har bir sinfda o'quvchilarning yoshiga mos ravishda musiqa o'qitish metodlarini va usullarini tanlash;

- o'quvchilarning bilimi va ijrochilik malakalarini baholash;

- musiqa darslarida tarbiyaviy ishlarni olib borish;

- maktab repertuariga kirgan musiqa asarlarini o'rgatish ko'nikmalariga malakalarga ega bo'lishi kerak.

60111300 - Musiqa ta'limi yo'nalishi dan ikkinchi va undan keyingi oliy ma'lumot olish bo'yicha kiruvchilar bilimlariga qo'yiladigan talablar:

- Musiqa ta'limi jarayoni va uni rejalashtirish;

- Musiqa ta'limi uslubiyatining xususiyatlari;

- Musiqa ta'limi jarayonida foydalilaniladigan musiqiy cholg'u asboblarining kelib chiqish tarixini bilishi;

- xonandalik bo'yicha xonandalik janrlari; ijro etayotgan asarning nomi, muallifi, janri xususida ma'lumotlarga ega ekanligi;

- vokal, xor, estrada, an'anaviy xonandalik musiqiy asarlari haqida ma'lumotga ega bo'lishi,

- ustož shogird maktabi, tajribalari haqida bilimlarga egaligi;
- bastakor, kompozitorlar va ularning faoliyati, ular ijodida yuzaga kelgan musiqiy asarlarni bilishi;
- musiqqa nazariyasi va solfejio bo'yicha musiqiy tizim, tovush, nota yozuvi qonun-qoidalari, metr, ritm, temp, lad, tonallik, tonalliklar kvarta-kvinta doirasi, turli xil major va minor gammalar, xalq ladlari, interval,akkord, alteratsiya, xromatizm, haqida bilim ko'nikmalar talab etiladi.

Shular bilan bir qatorda abituriyentlar, avvalo, musiqqa san'atining inson hayotida tutgan o'rni va ahamiyati, yoshlarni aqliy, axloqiy, jismoniy va ma'naviy kamol topishidagi roli; milliy ong, milliy tafakkur, milliy g'urur, Vatanni sevish uni ardoqlash hislarini shakllantirishdagi ahamiyati haqida aniq tushunchaga ega bo'lishlari; musiqqa san'ati vositasida milliy g'oyani o'quvchi-yoshlar qalbiga singdirib borish yo'llarini tasavvur qila olishlari; Respublikamizning mustaqillik yillarda O'zbekistonda san'at va musiqiy ta'limi yuksak rivoj topganligi haqida asosli va mantiqli fikr-mulohaza yurita olishlari talab etiladi.

Musiqqa o'qitish metodikasi fani bo'yicha umumiyyat mavzulari:

1-mavzu. Musiqqa o'qitish nazariyasi, metodikasi va maktab repertuari kursi

«Musiqiy ta'lim», «Tarbiya metodikasi», «Maktab» tushunchalari ahamiyati. Metodika predmetining boshqa fanlari bilan o'zaro aloqasi, musiqqa o'qitish metodikasi pedagogikaning ajralmas qismi ekani va uning mohiyati. Musiqqa o'qitish metodikasini fani mazmuni va maqsadi.

2-mavzu. Shaxsni shakllantirishda musiqaning roli

Musiqqa san'ati va uni xususiyatlari. Shaxsni shakllantirishda musiqaning roli. Musiqqa san'atining tarbiyaviy ahamiyati. Yosh avlodni tarbiyalashda musiqaning roli.

3-mavzu. Musiqiy ta'limining maqsad, vazifalari va mazmuni

Musiqiy ta'limining maqsad, vazifalari va mazmuni. Musiqqa ta'limi ijodiy faoliyatlar shakllar va turlari. Musiqqa tinglash madaniyati, musiqqa ijrochiligi, musiqiy bilishlari, musiqqa - ijodiy malaka va ko'nikmalari. Musiqiy qobiliyatlarni

rivojlantirish. Musiqqa madaniyati darslarining xususiyati va tuzilishi. O'quvchining umumiyyat musiqiy - pedagogik xarakteristikasi.

4-mavzu. Umumiyyat musiqiy ta'limining tamoyillari

Musiqqa darslarida umumididaktik printsiplar. Onglilik va faollik, ko'rgazmalilik, ilmiy davomiylik va izchillik printsiplarini musiqqa madaniyati darslarini rejalashtirishdagi ahamiyati. Emotsionallik va onglilikning birligi, badiiy va texnikaning birligi printsiplari va boshqa printsiplari.

5-mavzu. Umumiyyat musiqiy ta'limining interfaol uslublari

Musiqqa o'qitish metodlarining didaktik asoslari. Musiqiy ta'lim va tarbiyasining asosiy metodlari va texnologiyalari. Musiqqa madaniyat darslarida har bir metodni amalga oshirish yo'llari. Ta'lim va tarbiya jarayonida musiqaning ta'limi, rivojlantiruvchi va tarbiyaviy imkoniyatlarini amalga oshirish va musiqqa ta'limi va tarbiyasi vazifalarini hal etishda muqobil metodlardan unumli foydalananish.

6-mavzu. Musiqqa idroki va tinglash madaniyati shakllantirish texnologiya va usublari

Musiqqa tinglash madaniyati va qobiliyatlarni shakllantirish uslubi va texnologiyalari. Musiqqa asarni tinglash tashkil etish texnologiyasi. Musiqqa asarni Idroknini rivojlantirish (shakllantirish) texnologiya va usublari.

7-mavzu. Vokal-xor ijrochiligi madaniyati shakllantirish texnologiya

Vokal - xor ijrochiligi faoliyatini xarakteristikasi. Bolalar ovozni va uning rivojlantirish bosqichlari. Vokal ijrochiligi rivojlantirish vazifalari: boshlang'ich sinflar, o'rta sinflar. Vokal ijrochiligi malaka va ko'nikmalarni shakllantirish metodikasi. Vokal - xor ijrochiligi faoliyatida texnologiyalarni qo'llash, musiqqa qobiliyatlarni, va umumiyyat musiqqa madaniyati shakllantirish.

8-mavzu. Musiqiy-ritmik faoliyatlarini shakllantirish uslubi

Musiqiy-ritmik faoliyatini xarakteristikasi va vazifalari. Musiqiy-ritmik faoliyatlarini shakllantirish metodikasi. Musiqiy-ritmik faoliyatlarini musiqqa qibiliyatlarni va umumiyyat musiqqa madaniyati shakllantirish.

9-mavzu. Bolalar cholg'u asboblarida jo'r bo'lish faoliyatini shakllantirish

Bolalar cholg'u asboblarida jo'r bo'lish faoliyatini xarakteristikasi va vazifalari. Bolalar cholg'u asboblarida jo'r bo'lish faoliyatini shakllantirish metodikasi. Bolalar

cholg' u asboblarida jo'r bo'lish faoliyatlarini musiqa qobiliyatlarni va umumiyligi musiqa madaniyatini shakllantirish.

10-mavzu. Musiqa san'ati va madaniyatini shakllantirish

O'quvchilarini musiqa madaniyati va musiqa san'atiini va madaniyati bilimlari. Musiqa san'ati va madaniyati bilimlari haqida tasavurlarini shakllantirishning asosiy printsiplarni va texnologiyalari.

11-mavzu. Musiqa darsi – muktabda musiqa o'qitishni tashkil etishning asosiy shakli

Musiqa ta'limi DTS dasturi. Dars mazmuniga kiruvchi musiqa asarlariga talablar. Musiqa darsi - muktabda musiqa o'qitishni tashkil etishning asosiy shakli. Musiqa darslariga TV qo'llanilish xususiyatlari. Musiqa darsi – ijodiy, integrallashgan va san'at bilan bog'liqligi. Musiqa madaniyati darslarining o'ziga xos xususiyatlari, boshqa muktab predmetlari bilan umumiyligi jihatlari.

12-mavzu. 1-sinfda musiqa o'qitishning vazifalarni va mazmuni

1-sinf o'quvchilarining umumiyligi pedagogik va musiqliy tavsifnomasi. Musiqliy faoliyat turlari. Ijodiy vazifalarni bajarish asosida musiqliy taassurotlarini turlari. DTS va dasturni mazmuni. 1 sinfda musiqa o'qitishning vazifalarni va mazmuni.

13-mavzu. 2-sinfda musiqa o'qitishning vazifalarni va mazmuni

2-sinf o'quvchilarining umumiyligi pedagogik va musiqliy tavsifnomasi. Musiqliy faoliyat turlari. Ijodiy vazifalarni bajarish asosida musiqliy taassurotlarini turlari. DTS va dasturni mazmuni va talablari. 2 sinfda musiqa o'qitishning vazifalarni va mazmuni.

14-mavzu. 3-sinfda musiqa o'qitishning vazifalarni va mazmuni

3 sinf o'quvchilarining umumiyligi pedagogik va musiqliy tavsifnomasi. Musiqliy faoliyat turlari. Ijodiy vazifalarni bajarish asosida musiqliy taassurotlarini turlari. DTS va dasturni mazmuni va talablari. 3 sinfda musiqa o'qitishning vazifalarni va mazmuni.

15-mavzu. 4-sinfda musiqa o'qitishning vazifalarni va mazmuni

4 sinf umumiyligi pedagogik va musiqliy tavsifnomasi. Musiqliy faoliyat turlari. Ijodiy vazifalarni bajarish asosida musiqliy taassurotlarini turlari. DTS va dasturni mazmuni va talablari. 4 sinfda musiqa o'qitishning vazifalarni va mazmuni.

Boshlang'ich (1-4) sinflarda musiqa darslarini yakunlanishi va 4-sinf o'quvchilarining musiqliy ijodi.

16-mavzu. 5-sinfda musiqa o'qitishning vazifalarni va mazmuni

5 sinf o'quvchilarining umumiyligi pedagogik va musiqliy tavsifnomasi. O'quvchilarini tashkil etish xususiyatlari va musiqliy kuylash va tinglash malakalari darajasi va qiziqishlarini o'rgatish. Asosiy talablar va ta'lif metodlari. 5 sinf o'quvchilari yosh xususiyatlariga qisqacha tavsif. O'g'il va qiz bolalarda mutattsyaning asosiy ko'rinishlari. DTS va dasturni mazmuni va talablari. 5 sinfda musiqa o'qitishning vazifalarni va mazmuni.

17-mavzu. 6-sinfda musiqa o'qitishning vazifalarni va mazmuni

6 sinf o'quvchilari yosh xususiyatlariga qisqacha tavsif. Umumiyligi pedagogik va musiqliy tavsifi. O'g'il va qiz bolalarda mutattsyaning asosiy ko'rinishlari. DTS va dasturni mazmuni va talablari. 6 sinfda musiqa o'qitishning vazifalarni va mazmuni.

18-mavzu. 7-sinfda musiqa o'qitishning vazifalarni va mazmuni

7 sinf o'quvchilari yosh xususiyatlariga qisqacha tavsif. O'g'il va qiz bolalarda mutattsyaning asosiy ko'rinishlari. DTS va dasturni mazmuni va talablari. 7 sinf musiqliy ta'limi yakunlanish bosq'ichi. Yettinchi sinf o'quvchisining musiqliy pedagogik modeli.

19-mavzu. Xorijiy mamlakatlarda musiqa talimi tizimi

Har bir mamlakatning musiqa tarbiysi g'oyaviy-siyosiy jihatdan xalqning ijtimoiy tuzumiga xizmat qilishi. Har bir xalqning maorifdagagi musiqa tarbiysi. Xorijiy mamlakatlarda davlat oliy ta'lif dargohlarida musiqliy tarbiyani turli darajada amalga oshirishda o'qituvchiga keng ijodiy erkinlik berilgan.

Ya'oniya, Shvetsariya va Vengriyada musiqa ta'limi tizimi. Bolalarda estetik didnishakllantirish va rivojlantirishga bo'lgan intilishi va mashg'ulotlarning olib borilishi. Emilg', Jak Dalg'kroz va Zoltan Koday uslubi.

Germaniya, Bolgariya musiqa ta'limi tizimi. Karl Orf bolalar musiqliy tarbiya uslubiyotchisi. Bolgariyadagi ommaviy musiqa tarbiyasi.

Gollandiya, Ruminiya, Chexiyada musiqa ta'limi. Gollandiya, Ruminiya va Chexiyadagi bolalar musiqliy tarbiyasining tizimi.

Rossiya, Estoniya, Litva va ‘olg’shada musiqa ta’limi. Rossiya, Estoniya, Litva va Polg’shada musiqa ta’limi D.Kabalevskiy va b. musiqiy tarbiya tizimlari. Xorijiy mamlakatlarda musiqiy tarbiya tizimlari

20-mavzu. Sinfdan va maktabdan tashqari musiqiy tarbiyaning shakli va mazmuni

Sinfdan tashqari musiqiy tadbirlarning ahamiyati. Sinfdan tashqari ommaviy va to‘garak ishlarning maqsadi. Sinfdan tashqari to‘garak ishlari rejasini tuzish. Sinfdan tashqari ommaviy ishlarni rejasini tuzish. Maktabda o’tkaziladigan bayramlar stsenariysini tashkil etish rejasini ishslash.

**60111300 - Misqa ta’limi yo‘nalishidan ikkinchi va undan keyingi oly
ma’lumot olish bo‘yicha kiruvchilarning bilim darajasini sinash maqsadida
tuzilgan savollar**

1. Musiqa o‘qitish metodikasi fani va uning vazifasi?
2. Musiqa madaniyati fani darslarida texnik vositalardan foydalanish?
3. Musiqa fanining didaktik tamoyillari?
4. Musiqa fanini o‘qitish metodlari amaliy va muammoli.
5. Musiqa fani o‘qituvchisiga qo‘yiladigan talablar.
6. Musiqa madaniyati o‘qituvchisining mahorati nimada?
7. Musiqa madaniyati darsida suhbat qanday metod sifatida qo‘llaniladi?
8. Qadimgi Gretsiyada qanday fazilatlarni musiqa yordamida tarbiyalash mumkin deb hisoblangan?
9. Musiqa qanday omillarni shakllantiradi?
10. Pedagogik qobiliyat deganda nimani tushunasiz?
11. Perspektiv qobiliyatlar deganda nimani tushunasiz?
12. Hissiy barqarorlik deganda nimani tushunasiz?
13. Kreativlik deganda nimani tushunasiz?
14. Reproduktiv deganda nimani tushunasiz?
15. Innovatsiya deganda nimani tushunasiz?
16. Musiqa fanining murakkabligi nimada?
17. Musiqa tinglash etaplari nechta?
18. Nima uchun yuksak badiiy musiqiy asar bilan o‘quvchilarni

tanishtirish lozim?

19. Boshlangich sinflarda dars faoliyati nechtaga bo‘linadi?
20. O‘rta sinflarda dars faoliyati nechtaga bo‘linadi?
21. Bolalar cholg‘u asboblarida jo‘r bo‘lish faoliyati nechanchi sinfda o‘rganiladi?
22. Vokal-xor malakalarini qanday turlari mavjud?
23. Mahorat deganda nimani tushunasiz?
24. «Klaster yoki tarmoqlar» metodi deganda nimani tushunasiz?
25. «Interaktiv metod» deganda nimani tushunasiz?
26. Innovatsion texnologiya deganda «innovatsiya» so‘zi qanday ma’noni anglatadi?
27. Metod deganda nimani tushunasiz?
28. «Garmon», «Bulamon», «Tor», «Dumbira» kabi cholgu sozlari qaysi mahalliy uslubga mansub?
29. O‘qitish metodi qanday sifatlarga ega bo‘lgan ta’lim?
30. Metodning obektiv jihatlarida nimalar aks etadi?
31. Metodning subektiv jihat qanday sharoitlarga bollii bradi?
32. «Maqom» asli arabcha so‘z bo‘lib o‘rin joy ma’nosini
33. anglatadi. Shashmaqomda xar bir maqomning ketma-ketligini aniklang?
34. An‘anaviy metodlar iaysi tizimlarni tashkil etadi?
35. Ashulachilik aparatini tuzilishi?
36. Nafas necha turga bo‘linadi?
37. Vokal-xor malakalarini qanday turlari mavjud?
38. Vokal – xor malakalari qanday axamiyatga ega?
39. Musiqiy o‘quvi bo‘sh bo‘lgan bolalar bilan ishlashi metodi, Musiqa madaniyati darsida qanday o‘rllaniladi?
40. Musiqa o‘qitishning xususiy metotlari nimani anglatadi va necha turlari bor?
41. Musiqa o‘qitish metotlarining qanday turlari mavjud?
42. Musiqa darsini faoliyatları deganda nima nazarda tutiladi?
43. Musiqa madaniy xayotimizda qanday axamiyatga ega?
44. 3x4 metodi anday ta’rif berishga iaratilgan?
45. “Qo‘biz”, “Gajir nay”, “Changobuz”, “Dumbira” qaysi mahalliy uslub sozlariga mansub?

47. Musiqa tili deganda nimani tushunasiz?
48. Yalla deb nimaga aytildi?
49. O'zbek xalq musiqasi necha turga bo'linadi?
50. O'zbek xalq cholg'u asbolarini orkestri necha turga bo'linadi?
51. "Blits-o'yin"metodi ma'lumotlarni qanday tanlab o'rgatishga qaratilgan?
52. «Tarmoqlar» metodi deganda nimani tushunasiz?
53. Birinchi bolalar operasining nomini toping?
54. Birinchi bolalar operasining muallifi kim?
55. Simfonik orkestr necha turga bo'linadi?
56. Opera janri deb nimaga aytildi?
57. Sahnaviy asar deb nimaga aytildi?
58. Bu asardan qaysi biri o'zbek kompozitorlarininng qalamiga mansub?
59. Balet san'ati deganda nimani tushunasiz?
60. «Shashmaqom» tojik tilidan tarjima qilingan bo'lib olti maqom ma'nosini anglatadi. Xar bir maqom yana qanday bo'limlardan iborat?
61. Musiqa darsida qo'llanadigan bolalar cholg'u asbolarining turlari?
62. Yallachilik san'ati qaysi mahalliy uslubda keng tarqalgan?
63. «Mavrigi» janrida erkaklar qo'shiqlar kuylaydilar. Bu janr qaysi mahalliy uslubda keng tarialgan?
64. Dostonchilik va baxshchilik san'ati qaysi xududda rivojlangan?
65. «Shashmaiom» ustida ilmiy tadiiot ishlarini olib borgan olimning ismi sharifini aytинг?
66. Faollik deganda nimani tushunasiz?
67. Texnologiya deganda nimani tushunasiz?
68. Musiqiy ta'lm jarayonida yetakchi o'yin shakli....
69. Quyidagi texnologiyalardan qay biri o'quvchining erkin, assotsiativ fikrlashni rivojiga ko'maklashadi?
70. Suhbat – dialog, evristik suhbat, tadqiqotchilik nopsiriqlari, programmirovavanie dasturlashtirilgan topshiriqlar metodlari o'qitishning qaysi tipiga mansub?
71. O'yin metodi qaysi sinflarda ko'proq qo'llaniladi?
72. Musiqaga mos xarakatlar qaysi sinflarda ko'proq qo'llaniladi?

73. Musiqa darslarini rejalashtirish ma'lum izchillikka asoslanadimi? Ya'ni : Tashkiliy, qaytarish, yangi mavzu, musiqa savodi, vokal –xor mashqlari va hakozo.
74. Musiqa qanday idrok etiladi?
75. Kuylashda o'tirish, turish, qanday holatga muvofiq keladi?
76. "Xususiy metod" nimani anglatadi?
77. O'quvchilarni diffirentsial guruxlarga bo'lish qaysi metodga asoslanadi?
78. Vokal-xor malakalari, nazariy tushunchalar, urganish, taxlil qilish qaysi metodga kiradi?
79. Asar janri, jonli va yozuvlardagi ijrolarini, farqlash qaysi metodga kiradi?
80. Sozlanish deganda nimani tushunasiz?
81. Ashulachilik apparati deganda qaysi organlar birligi tushuniladi?
82. Ansabl qanday ma'noni bildiradi?
83. Malaka so'zi qanday ma'noni anglatadi?
84. Artikulyatsiya apparati qanday vazifani bajaradi?
85. Xususiy ansambl...
86. Unison kuylash ...
87. Musiqa o'qituvchisi bir soatlik darsda qanday kasbiy yo'naliishlar bo'yicha malakaviy tayyorgarlikka ega bo'lishi lozim ?
88. Musiqiy tarbiyaning bosh maqsadi ...
89. Musiqiy ta'lim dasturi qaysi davlat xujjat asosida ishlab chikildi ?
90. Yangi dasturni o'ziga xos xususiyati nimalardan iborat?
91. Musiqa sa'natning qanday turi xisoblanadi?
92. Musiqa etikasi bu...
93. Musiqa darsining eng muhim xususiyati?
94. Musiqa o'qitishdagi eng muhim farqli xususiyatlardan biri...
95. Musiqa qanday vosita o'rqli idrok etiladi?
96. Darsning aralash tipi nimani ifodalaydi?
97. Boshlangich sinflarda dars faoliyati nechta bo'ladi?
98. O'rta sinflarda musiqaning asosiy faoliyati necha turdan iborat?
99. Boshlangich sind o'quvchilarining diqqat e'tibori qanday bo'ladi?
100. Boshlangich sinflarda musiqiy faoliyat turlarini nima qilish kerak?

101. "Musiqa nazariyasi" qanday fan?
102. Vokal-xor mashguloti bu ....
103. Davlat ta'lim standarti o'zida ...
104. Musiqaga oid o'quvchilar tayyorgarlik darajasiga qo'yiladigan talablar qaysi davlat hujjatida bayon etilgan?
105. Musiqa madaniyati 1- sinf yil mavzusi qanday nomlanadi.
106. O'zbekiston madhiyasi bilan 1-sinfda bolalar qaysi faoliyat turi o'rqli tanishadi?
107. Musiqa idroki necha holatda amalga oshadi.
108. Musiqa savodi barcha faoliyatlarni....
109. Raqs va musiqali xarakatlar....
110. Musiqa ijodkorligi o'quvchilarda...
111. 1-sinf III-chorak mavzusi:
112. 2-sinf yil mavzusi:
113. Xor va orkestr haqida opera haqida nechanchi sinfda tushuncha beriladi?
114. Musiqaning tuzilishi haqida nechanchi sinfda ma'lumot beriladi?
115. 3-sinf 4-chorak mavzusi qanday nomlanadi?
116. O'yin metodi qaysi sinflarda ko'proq qo'llaniladi?
117. Taqqoslash metodi musiqa darslarida qo'llaniladimi?
118. Differentsonal guruhlarga bo'lish qanday metod tarkibiga kiradi?
119. Musiqa o'quv bo'sh bo'lgan bolalar bilan ishslash qanday shaklda amalga oshiriladi?
120. Differentsonal bo'linish necha guruhdan iborat va qaysilar?
121. Differentsonal guruhlar qanday joylashtiriladi?
122. Amaliy metod qanday ma'noni anglatadi?
123. Xor bo'lib kuylashda qanday malakalar xal etuvchi ahamiyat kasb etadi?
124. Kompozitorlik ijodi qanday tavsiflanadi?
125. Vakal-xor malakalarini ifodalovchi qismlar to'g'ri yozilgan javobni aniklang?
126. Qo'shiq kuylash holati nimani nazarda tutadi?
127. Kuylashdagi nafasning o'ziga xosligi nimada ko'rildi?
128. Fiziologik nafasni qanday tushunasiz?
129. Ashulachilik nafasining turlari to'g'ri ko'rsatilgan javob?

130. 3-sinfda yil mavzusi?
131. Janr nimani bildiradi?
132. 4- isnfda yil mavzusi?
133. Bastakorlik ijodi qanday tavsiflanadi?
134. Vol'ta nima?
135. 5- sinf o'quvchilarini ovoz diopozani.....
136. Akapella asarlari ijrosiga o'tish qaysi sinfdan boshlanadi?
137. Nota yozuviga qarab kuylash va solfedjiolash nechanchi sinfdan boshlanadi?
138. 5-sinf yil mavzusi?
139. Katta ashula qanday janr?
140. Operaga tavsif bering?
141. 5-6- sinflarda bolalar ovozida qanday o'zgarish kechadi?
142. 6-sinf yil mavzusi.
143. Sahnaviy musiqa asarlari janri to'g'ri ko'rsatilgan javob?
144. 1-o'zbek operasi nomi va yozilgan yili?
145. "Shashmaqom" qaysi xalqlar musiqiy merosi xisoblanadi?
146. O'zbekistonda nechta mahalliy uslub bor, va qaysilar?
147. Surxandaryo-Qashqadaryo uslubida qanday janrlar etakchilik kiladi?
148. Samarqand-Buxoro ijrochilik uslubida qaysi xalq musiqasini ta'siri bor?
149. Mumtoz musiqa qanday ma'noni anglatadi?
150. Bolalar ovozi kattalar ovoziga qaysi yoshdan ajrala boshlaydi?
151. Mahalliy uslublarni farqlashda asosiy xususiyatlari, nimalarda ko'rindi ?
152. "Shashmaqom" necha qismidan iborat?
153. Mumtoz musiqa va maqom musiqasi qanday farqlanadi?
154. Musiqa shakli nimani ifodalaydi?
155. Sinfdan tashqari musiqa tarbiyasini nechta shakli mavjud?
156. Bolalar ovozi necha turga bo'linadi?
157. Musiqa madaniyati o'qituvchisining mahorati nimada?
158. Musiqa madaniyati darsida suhbat qanday metod sifatida qo'llaniladi ?
159. Qadimgi Gretsiyada qanday fazilatlarni musiqa yordamida tarbiyalash mumkin deb hisoblangan?

160. Musiqa qanday omillarni shakllantiradi?
161. Pedagogik qobiliyat deganda nimani tushunasiz?
162. Perspektiv qobiliyatlar deganda nimani tushunasiz?
163. Xissiy barqarorlik deganda nimani tushunasiz?
164. Kreativlik deganda nimani tushunasiz?
165. Reproduktiv deganda nimani tushunasiz?
166. Innovatsiya deganda nimani tushunasiz?
167. O'zbek xalq musiqasi necha turga bo'linadi?
168. O'zbek xalq cholg'u asboblarini orkestri necha turga bo'linadi?
169. "Blits-o'yin" metodi ma'lumotlarni qanday tanlab o'rgatishga qaratilgan?
170. «Tarmoqlar» metodi deganda nimani tushunasiz?
171. Birinchi bolalar operasining nomini toping?
172. Birinchi bolalar operasining muallifi kim?
173. Simfonik orkestr necha turga bo'linadi?
174. Opera janri deb nimaga aytildi?
175. Musiqa fanining murakkabligi nimada?
176. Musiqa tinglash etaplari nechta?
177. Nima uchun yuksak badiiy musiqiy asar bilan o'quvchilarni tanishtirish lozim?
178. Boshlangich sinflarda dars faoliyati nechtaga bo'linadi?
179. O'rta sinflarda dars faoliyati nechtaga bo'linadi?
180. Bolalar cholg'u asboblarida jo'r bo'lish faoliyati nechanchi sinfda o'rganiladi?
181. Vokal-xor malakalarini qanday turlari mavjud?
182. Mahorat deganda nimani tushunasiz?
183. «Klaster yoki tarmoqlar» metodi deganda nimani tushunasiz?
184. «Interaktiv metod» deganda nimani tushunasiz?
185. Innovatsion texnologiya deganda «innovatsiya» so'zi qanday ma'noni anglatadi?
186. Metod deganda nimani tushunasiz?
187. «Garmon», «Bulamon», «Tor», «Dumbira» kabi cholgu sozlari qaysi mahalliy uslubga mansub?
188. O'qitish metodi qanday sifatlarga ega bo'lgan ta'lim?

189. Metodning obektiv jihatlarida nimalar aks etadi?
190. Metodning subektiv jihatni qanday sharoitlarga bollii brldi?
191. «Maqom» asli arabcha so'z bo'lib o'rin joy ma'nosini anglatadi. Shashmaqomda xar bir maqomning ketma-ketligini aniklang?
192. An'anaviy metodlar iaysi tizimlarni tashkil etadi?
193. Ashulachilik aparatini tuzilishi?
194. Nafas necha turga bo'linadi?
195. Vokal-xor malakalarini qanday turlari mavjud?
196. Musiqiy o'quvi bo'sh bo'lgan bolalar bilan ishlashi metodi, Musiqa madaniyati darsida qanday o'rllaniladi?
197. Musiqa o'qitishning xususiy metotlari nimani anglatadi va necha turlari bor?
198. Musiqa o'qitish metotlarining qanday turlari mavjud?
199. Musiqa darsini faoliyatlari deganda nima nazarda tutiladi?
200. Musiqa madaniy xayotimizda qanday axamiyatga ega?
201. 3x4 metodi anday ta'rif berishga iaratilgan?
202. Musiqa tili deganda nimani tushunasiz?
203. Yalla deb nimaga aytildi?
204. O'zbek xalq musiqasi necha turga bo'linadi?

60111300 – Musiqa ta’limi yo‘nalishidan ikkinchi va undan keyingi oliy ma’lumot olish bo‘yicha kiruvchi talabgorlar uchun mutaxassislik fanidan davogarlar bilimini baholash

MEZONLARI:

Mazkur yo‘nalish bo‘yicha kirish sinovi mavjud o‘quv dasturlari asosida tuzilgan savollar asosida amalga oshiriladi.

Bilimlarni baholash bo‘yicha baholash: 5 – “a’lo”, 4 – “yaxshi”, 3 – “qoniqarli”, 2 – “qoniqarsiz” baho mezonlarida amalga oshiriladi.

Har bir variantda 3 ta savol mavjud bo‘ladi.

Abiturent mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo’llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega deb topilganda – **5 (a’lo) baho**:

Abiturent mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo’llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega deb topilganda – **4 (yaxshi) baho**:

Abiturent olgan bilimini amalda qo’llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega deb topilganda – **3 (qoniqarli) baho**:

Abiturent fan dasturini o‘zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi hamda fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega emas, deb topilganda – **2 (qoniqarsiz) baho** bilan baholanadi.

1. Mazkur savolning mazmuni aniq, to‘liq va mantiqan to‘g’ri yoritib berilsa. Bundan tashqari, javob hozirgi zamon fan-texnika taraqqiyoti bilan bog’liq holda, yoritsa, 5 bahogacha qo‘yiladi.

2. Mazkur savolning mazmuni to‘liq, yaxshi yoritsa va hozirgi zamon fan-texnika taraqqiyoti yutuqlaridan foydalangan, mavzular asoslangan, ammo ayrim noaniqliklar va chalkashliklarga yo‘l qo‘yilsa, 4 bahogacha qo‘yiladi.

3. Mazkur savolning mazmuni o‘rtacha yoritsa, javob to‘g’ri berilsa, mavzular asoslansa, ammo ayrim noaniqliklar va chalkashliklarga yo‘l qo‘yilsa, 3 bahogacha qo‘yiladi.

4. Mazkur savolning mazmuni talab darajasida yoritilmasa va hozirgi zamon fan-texnika taraqqiyoti yutuqlaridan foydalanimasa, savol bo‘yicha aniq tasavvurga ega bo‘lmasa, umuman javob berilmasa yoki noto‘g’ri javob va ma’lumot berilsa, 2 bahogacha qo‘yiladi.

Variantdagi uchinchi savolga berilgan javoblarning mazmuniga qarab, ularga quyidagicha miqdorda ballar belgilanadi:

1. Mazkur savolning mazmuni aniq, to‘liq va mantiqan to‘g’ri yoritib berilsa. Bundan tashqari, javob hozirgi zamon fan-texnika taraqqiyoti bilan bog’liq xolda, yoritsa, 5 bahogacha qo‘yiladi.

2. Mazkur savolning mazmuni to‘liq, yaxshi yoritsa va hozirgi zamon fan-texnika taraqqiyoti yutuqlaridan foydalangan, mavzular asoslangan, ammo ayrim noaniqliklar va chalkashliklarga yo‘l qo‘yilsa, 4 bahogacha qo‘yiladi.

3. Mazkur savolning mazmuni o‘rtacha yoritsa, javob to‘g’ri berilsa, mavzular asoslansa, ammo ayrim noaniqliklar va chalkashliklarga yo‘l qo‘yilsa, 3 bahogacha qo‘yiladi.

4. Mazkur savolning mazmuni talab darajasida yoritilmasa va hozirgi zamon fan-texnika taraqqiyoti yutuqlaridan foydalanimasa, savol bo‘yicha aniq tasavvurga ega bo‘lmasa, umuman javob berilmasa yoki noto‘g’ri javob va ma’lumot berilsa, 2 bahogacha qo‘yiladi.

60111300 – Musiqa ta’limi yo‘nalishi dan ikkinchi va undan keyingi oliy ma’lumot olish bo‘yicha kiruvchi talabgorlar bilimini aniqlash maqsadida tuzilgan baholash mezioni Amaliy va tabiiy fanlarni o‘qitish metodikasi kafedrasи 2023 yil
dagi __-sonli yig‘ilishida muhokama qilingan va ma’qullangan.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. "Prezidentimiz Sh.Mirziyoevning 2016 yilning asosiy yakunlari va 2017 yilda O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning eng muhim ustivor yo'naltirishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining majlisidagi ma'ruzasi".
2. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy taxlil, qat'iy tartib – intizom va shaxsiy javobgarlik – xar bir raxbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston republikasi prezidentining nutqi. // Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, № 11.
3. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olıyanob halqimiz bilan birga quramiz. "O'zbekiston" 2017.
4. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. "O'zbekiston" 2016.
5. O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev 2017—2021 yillarda O'zbekistonni rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakat strategiyasi. 7 yanvar 2017 yil.
6. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash yurt taraqqiyoti va Xalq farovonligi garovi.-Toshkent, O'zbekiston, 2017.-48b
7. 9.Raximov va boshqalar «Uzbekiston Vatanim manim» 2 kitob. T.,1998 yil.
8. 10.Nurmatov va boshqalar 1-3 sınıf «Musiqqa» darsliklari. T., 2014 yil
9. 11.O. Ibroximov 4 sınıf «Musiqqa» darsliklari T., 2008yil
- 10.12.A. Mansurov 5 sınıf «Musiqqa» darsliklari T., 2016yil
- 11.13.D. Karimova 6 sınıf «Musiqqa» darsligi T., 2015 yil
- 12.14.С. Бегматов, Д. Ташбаева Методика преподавание музыки и школьный репертуар Т., 2007 йил
- 13.15. Fundamentals of vocal pedagogy and applications for conductors not trained in singing. Patrick Michael Walders, Doctor of Musical. Arts, 2005. Directed By: Dr. Edward Maclary, College of Arts and Humanitiesyu.

Internet saytlari

- 14.1. www.tdpu.uz
- 15.2. www.pedagog.uz
- 16.3. www.zionet.uz
- 17.4. www.edu.uz
- 18.5. tdpu-intranet.Ped

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. "Prezidentimiz Sh.Mirziyoevning 2016 yilning asosiy yakunlari va 2017 yilda O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning eng muhim ustivor yo'naltirishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining majlisidagi ma'ruzasi".
2. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy taxlil, qat'iy tartib – intizom va shaxsiy javobgarlik – xar bir raxbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston republikasi prezidentining nutqi. // Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, № 11.
3. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olıyanob halqimiz bilan birga quramiz. "O'zbekiston" 2017.
4. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. "O'zbekiston" 2016.
5. O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev 2017—2021 yillarda O'zbekistonni rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakat strategiyasi. 7 yanvar 2017 yil.
6. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash yurt taraqqiyoti va Xalq farovonligi garovi.-Toshkent, O'zbekiston, 2017.-48b
7. 9.Raximov va boshqalar «Uzbekiston Vatanim manim» 2 kitob. T.,1998 yil.
8. 10.Nurmatov va boshqalar 1-3 sınıf «Musiqqa» darsliklari. T., 2014 yil
9. 11.O. Ibroximov 4 sınıf «Musiqqa» darsliklari T., 2008yil
- 10.12.A. Mansurov 5 sınıf «Musiqqa» darsliklari T., 2016yil
- 11.13.D. Karimova 6 sınıf «Musiqqa» darsligi T., 2015 yil
- 12.14.С. Бегматов, Д. Ташбаева Методика преподавание музыки и школьный репертуар Т., 2007 йил
- 13.15. Fundamentals of vocal pedagogy and applications for conductors not trained in singing. Patrick Michael Walders, Doctor of Musical. Arts, 2005. Directed By: Dr. Edward Maclary, College of Arts and Humanitiesyu.

Internet saytlari

- 14.1. www.tdpu.uz
- 15.2. www.pedagog.uz
- 16.3. www.zionet.uz
- 17.4. www.edu.uz
- 18.5. tdpu-intranet.Ped